

Oslo

Byrådsavdeling for sosiale tjenester

Oslostandard

Oslomodell for én-til én-oppfølging
Byrådets sak 34/25

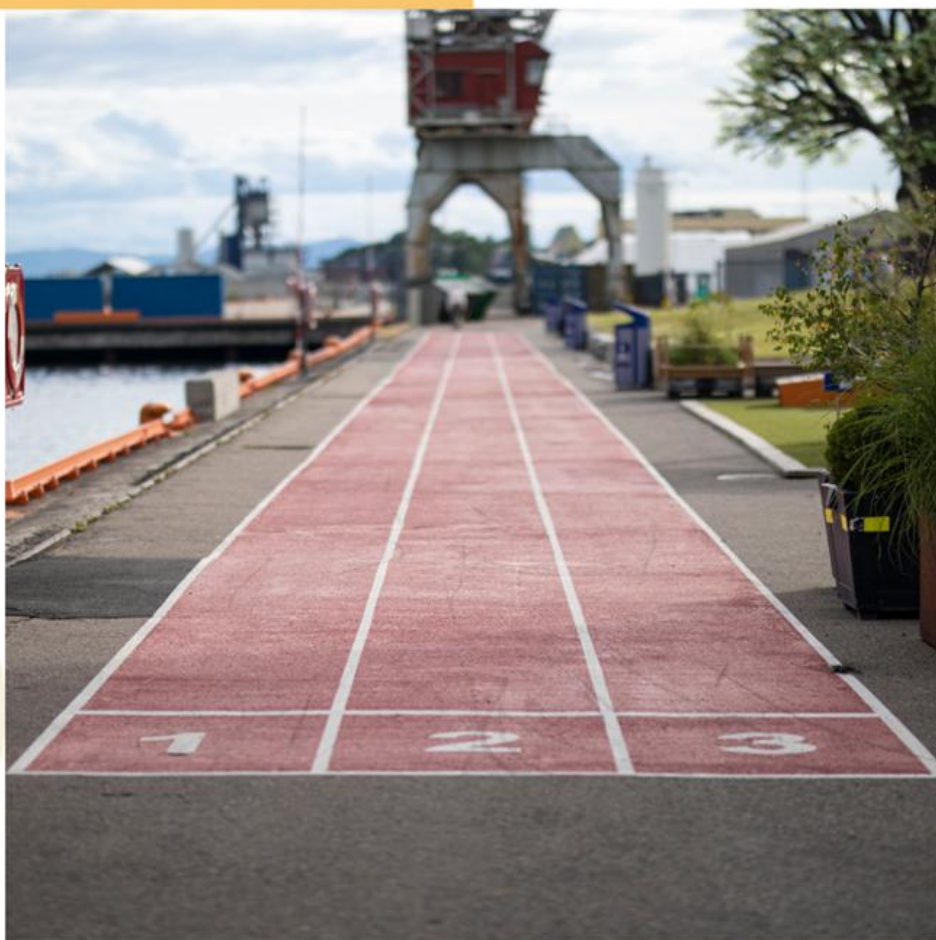

Foto: Olav Helland

Ansvarlige: Byrådsavdeling for sosiale tjenester

1 Forord

Oslo kommune intensiverer innsatsen for å forebygge utenforskap blant unge. Som en del av dette arbeidet er Oslomodellen for én-til-én-oppfølging etablert. Oslomodellen for én-til-én-oppfølging retter seg mot unge under 18 år som er registrert for gjentatt kriminalitet og/eller som det er knyttet stor bekymring til om involvering i kriminalitet. Oslomodellen skal ses i sammenheng med andre satsinger for målgruppen i Oslo. Det er et mål at arbeidet i Oslo er mer enhetlig, som vil være enklere for alle aktører å forholde seg til.

Én-til-én-oppfølging betyr at ungdommen blir fulgt opp av en dedikert fagperson og at det etableres et lag rundt ungdommen som møtes fast. Målet er å samle støtteapparatet rundt den enkelte ungdom for å sikre helhetlig og koordinert hjelp. Foresatte og familie vil være en sentral del av oppfølgingen.

For å sikre kvalitet og lik praksis i oppfølgingen er det utviklet en Oslostandard for én-til-én-oppfølgingen. Standarden gir tydelige retningslinjer for hvordan oppfølgingen skal organiseres, hvilket innhold den skal ha og hvordan den skal dokumenteres, samtidig som den åpner for faglig skjønn og individuell tilpasning.

Utviklingen av Oslostandarden er gjort i dialog med aktører i SaLTo-modellen fra bydeler, skolene og politiet. Det er også hentet inspirasjon fra den danske innsatsen Aktive drenge i København, i tillegg til innspill fra utvalgte bydeler og Ungdomsrådet i Barne- og familieetaten. Et faglig kunnskapsgrunnlag ligger til grunn for standarden.

Oslostandarden er ikke ment å være uttømmende eller begrensende, men fungerer som en minstestandard for god oppfølging av unge i målgruppen.

Julianne Ferskaug
Byråd for sosiale tjenester

Innhold

1	Forord	3
2	Innledning	5
3	Omfanget og innholdet i oppfølgingen	6
3.1	Oslomodell for én-til-én-oppfølgning, kort oppsummert	6
3.2	Omfanget	7
3.3	Hva skal én-til-én oppfølgingen inneholde?	8
3.4	Familiestøttende tiltak	10
3.5	Én-til-én oppfølgerens kompetanse	10
4	Ansvars- og rollefordeling i én-til-én oppfølgingen	11
4.1	Bydelenes ansvar	11
4.2	Bydelenes organisering	13
4.3	Politiets rolle og ansvar	13
4.4	Skolenes rolle og ansvar	14
4.5	Velferdsetatens rolle og ansvar	14
5	Brukermedvirkning	14
6	Informasjonsdeling og innhenting av samtykke	15
7	Stegene i én-til-én oppfølgingen	15
7.1	Henvising og inntaksmøter	16
7.2	Oppstartsmøte	17
7.3	Kartlegging	18
7.4	Iverksetting av én-til-én oppfølging	18
7.5	Min plan	18
7.6	Lagmøter	19
7.7	Jevnlig evaluering	20
8	Rapportering og oppfølging	21
9	Vedlegg	21

2 Innledning

Oslo kommune etablerer Oslomodellen for én-til-én-oppfølging for unge i aldersgruppen 12-18 år som er registrert for gjentatt kriminalitet og/eller som det er knyttet stor bekymring til om involvering i kriminalitet.

Bydelene er tildelt midler for å gjennomføre tiltaket. Velferdsetaten er gitt ansvaret for faglig fellesskap og utvikling, koordinering og rapportering og skal bidra til at føringene for midlene blir fulgt. Bydeler med få ungdommer i målgruppen kan samarbeide med hverandre om tiltaket for å sikre god gjennomføring og ressursutnyttelse.

Oslomodellen bygger på erfaringer fra ordningen med tett oppfølging av unge i 7 bydeler, som SaLTo-oppfølging i Groruddalen, og innsatsen Aktive drenge i København. Én-til-én-oppfølging skal være tett knyttet til det lokale SaLTo-samarbeidet, der bydelstjenester, politi og skole er hovedaktører.

Aktive drenge har vist at tiltak basert på ungdommens eget ønske om hjelp og endring, gir gode resultater. Dette bekreftes også i erfaringer fra Oslo, hvor medvirkning og frivillighet har vært sentrale faktorer for å oppnå varige endringer. Når ungdom selv ønsker å delta, styrkes både motivasjon og effekt av tiltakene. Utviklingen av Oslomodellen for én-til-én-oppfølging er derfor basert på prinsipper om frivillighet, nærmiljøsamarbeid og meningsfull aktivitet. Mange ungdommer som begår gjentatt kriminalitet, har familier med sosiale, økonomiske eller emosjonelle utfordringer. Tiltak rundt ungdom og familien skal inngå i en koordinert helhet.

Målet er å sikre tidlig innsats og riktig støtte, slik at ungdom og deres familier får hjelp til å snu en negativ utvikling. Samtidig skal innsatsen bidra til å styrke ungdommens egne ressurser, bygge rammer for mestring og deltakelse, og legge til rette for varige endringer og sosial inkludering. Hovedregelen er at tiltaket skal nå unge i alderen 12-18 år, men det kan gjøres vurderinger om å utvide aldersgruppen der det er hensiktsmessig.

Det er viktig å poengtere at meldeplikten til barnevernet, i henhold til barnevernloven § 13-2, kan være utløst ved alvorlig bekymring for en ungdom. Det må vurderes om det skal sendes en bekymringsmelding til barneverntjenesten og om det skal gjøres med eller uten samtykke fra ungdommen og/eller foreldrene. Barnevernets mandat er å undersøke om det er forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernsloven, og for noen ungdom kan «en til en oppfølging» være et godt alternativ.

Oslostandarden gir de overordnede føringene for arbeidet. Velferdsetaten er gitt ansvar for faglig oppfølging av det lokale arbeidet i bydelene. Velferdsetaten vil derfor bidra til å veilede bydelene og i samarbeid med bydelene utvikle arbeidet i henhold til de overordnede føringene.

Oslostandarden skal bidra til at ungdom i Oslo får likeverdige og koordinerte tjenester, uavhengig av bostedsbydel eller hvilken geografisk enhet hos politiet som er involvert.

3 Omfanget og innholdet i oppfølgingen

Bydelene skal tilby én-til-én-oppfølging til utvalgte ungdommer, der en dedikert ansatt følger opp den enkelte ungdom. Oppfølgingen skal være helhetlig og skreddersydd den enkeltes behov, og foregå på ungdommens egne arenaer. Foresatte og familie skal inkluderes aktivt i oppfølgingen.

Med utgangspunkt i Oslostandarden, skal bydelene utarbeide rutiner for hvordan oppfølgingen skal organiseres lokalt, og hvordan samarbeid med andre tjenester skal gjennomføres.

Tid er en kritisk faktor i ungdommens liv. Rask iverksetting av tiltaket og løpende tilpasninger er sentrale elementer for å lykkes.

Den individuelle oppfølgingen skal inngå i en helhetlig tiltakskjede for å fremme positiv utvikling og redusere kriminalitet. Én-til-én-oppfølgingen må ses i sammenheng med andre tiltak, både bydelens egne tiltak og andre. Skole og opplæring vil være en sentral del av den samlede innsatsen.

Tiltak rundt ungdom og familien skal inngå i en koordinert helhet. I enkelte tilfeller bør annen oppfølging justeres eller erstattes, da for mange parallelle relasjoner kan bli overveldende for ungdommen.

Oslo tingrett har etablert hurtigspor i domstolene for saker med unge under 18 år, for å sikre rask og helhetlig oppfølging gjennom hele straffesakskjeden. I henhold til konfliktrådsloven § 22 a og kommunens samordningsplikt, skal kommunen bidra aktivt til koordinering. Når ungdom er under straffereaksjon hos Konfliktrådet eller i Kriminalomsorgen, må tiltakene samordnes. Ansvarsfordelingen må være tydelig for både ungdommen og familien.

Frivillige hjelpetiltak i regi av Oslo kommune kan inngå som tiltak i en ungdomsplan under straffereaksjonene. Eventuelle brudd i straffegjennomføringen skal ikke påvirke tiltakene som gis fra kommunen.

3.1 Oslomodell for én-til-én-oppfølging, kort oppsummert

Her skisseres en kort oppsummert oversikt over Oslomodellen for én-til-én-oppfølging. Videre i dokumentet vil dette utdypes ytterligere.

- **Henvisning**
 - I hovedsak fra bydelstjenester, inkludert barnevernet, skole eller politiet, eventuelt fra andre offentlige samarbeidsaktører.
- **Inntaksmøter**
 - Minimum hver 4.uke.
 - Hvis akutt – innen en uke

- Fagansvarlig for én-til-én-oppfølgningen leder inntaksmøtene. Barnevernet, politiet og skole deltar fast. Andre relevante aktører kan også inviteres.
- **Oppstartsmøte**
 - Gjennomføres så raskt som mulig og senest en uke etter inntaksmøte
 - Fagansvarlig og oppfølger deltar sammen med ungdom og foresatte.
 - Andre deltakere vurderes etter behov
- **Kartlegging**
 - Bydelen har ansvar for å gjøre kartleggingen
- **Iverksetting av én-til-én-oppfølgning**
 - 1-2 dager etter inntaksmøtet skal én-til-én-oppfølgningen igangsettes
 - Det skal utarbeides en strukturert plan sammen med ungdommen
 - Fagansvarlig har ansvar for iverksetting
- **«Min plan»**
 - Én-til-én-oppfølgningen skal bygge på en tydelig og strukturert plan som beskriver mål, innhold, aktiviteter og forventede endringer.
 - Planen utarbeides av fagansvarlig og oppfølger, i samarbeid med ungdom og foresatte
- **Lagmøter**
 - Laget består av de sentrale aktørene og den enkelte ungdom og familien. Bydel, skole og politi bør alltid være representert.
 - Ansvarlig for innkalling avtales lokalt
- **Jevnlig evaluering**
 - Evalueringen gjennomføres med utgangspunkt i tilbakemeldinger fra ungdommen, foresatte, fagansvarlig, én-til-én-oppfølger og samarbeidspartnere.
 - Fagansvarlig har ansvar for at evaluering gjennomføres
- **Rapportering**
 - Bydelen skal rapportere til Velferdsetaten om gjennomføringen og resultatene av én-til-én-oppfølgningen.
 - Egne skjema skal benyttes

3.2 Omfanget

Omfanget i én-til-én-oppfølgningen vil variere ut fra individuelle behov, utfordringer, ressurser og mål. Oppfølgningen skal være arenafleksibel og én-til-én-oppfølgeren har fleksible arbeidstider for å sikre økt tilgjengelighet. Som hovedregel skal det være daglig treff mellom ungdommen og oppfølgeren, i tråd med den enkelte ungdoms individuelle plan. Planen vil avklare hvor mye

oppfølging ungdommen skal få, hva oppfølgingen skal inneholde og hvilke tiltak som skal settes inn. Innholdet i oppfølgingen skal være målrettet og ta utgangspunkt i ungdommens behov og målsettinger, med særlig vekt på sentrale områder som skolegang, deltakelse i fritidsaktiviteter og øvrig struktur i hverdagen. For noen ungdommer vil daglig kontakt og følge til/mellom aktiviteter være riktig. Vurderinger gjøres for hver ungdom individuelt. Støttetiltak knyttet til foresatte og familiene skal ses i sammenheng med den individuelle oppfølgingen.

Anbefaling om omfang av én-til-én-oppfølgning:

- Oppfølgingen skal være frivillig, helhetlig og tilpasset den enkelte ungdoms behov.
- Den skal være fleksibel og foregå på ungdommens egne arenaer.
- En planlagt oppfølgingsperiode avtales, med mulighet for justering.
- Omfang vurderes individuelt og må ses i sammenheng med andre tiltak.
- Hovedregelen er daglig kontakt eller treff mellom ungdom og oppfølger.

3.3 Hva skal én-til-én-oppfølgningen inneholde?

Én-til-én-oppfølgning består av direkte arbeid med ungdommen, familiestøttende tiltak, og samarbeidsmøter. Den direkte oppfølgingen skal være arenafleksibelt miljøarbeid som fremmer sosial handlingskompetanse, økt mestring og utvikling av nye ferdigheter og reduserer negativ atferd, kriminalitet og vold.

Metodene som brukes i én-til-én-oppfølgning skal være kunnskapsbaserte og tilpasset ungdommens behov. Målgruppen består i stor grad av gutter med sammensatte utfordringer. Mange har vært utsatt for vold eller omsorgssvikt, hatt lite stabil skolegang og bærer med seg belastninger fra tidlig barndom. Det er også flere som har psykiske eller fysiske helseutfordringer. Ingen metode passer for alle. Valg av metode og innsats må tilpasses den enkelte ungdoms ressurser og utfordringer, samt familiens livssituasjon.

Oppfølgingen skal være tett og strukturert. Ungdommen skal ha et skole- eller dagtilbud, og det skal inngå minst en aktivitet som en del av oppfølgingen. Arbeidet skal være i tråd med innholdet i «Min plan».

For at ungdommene skal være mottakelige for hjelp, er det avgjørende å bygge en tillitsfull relasjon mellom dem og de voksne som følger dem opp. Relasjonen må være preget av empati, respekt og tilgjengelighet. Det tar tid å bygge tillit og derfor er det viktig med vedvarende engasjement

Målet er å skape en meningsfull hverdag med læring, mestring og positive opplevelser. Samtidig skal oppfølgingen bidra til å forstå og jobbe med årsakene bak kriminalitet og vold. Én-til-én-oppfølgningen skal motivere ungdommen til å endre retning og oppleve mestring. Rask og målrettet oppfølging skal bidra til å snu negativ utvikling. Én-til-én-oppfølgning skal være med på å styrke selvforståelse, sosiale ferdigheter og mestring. Ungdom trenger trygge voksne som støtter dem, gir tilgang til aktiviteter og bygger fremtidshåp.

Ungdom i målgruppen for oppfølging er i kontakt med flere ulike aktører. Ved tegn på bekymring må det være klare rutiner og mandat for koordinering. Det avklares raskt hvem som skal agere og hvem som eventuelt har ansvar for å innhente samtykke for deling av informasjon.

Tett samarbeid med ungdom og foreldre, preget av åpen dialog og medbestemmelse er nøkkelen for å lykkes. Én-til-én-oppfølgingen kan være plassert i eller utenfor barnevernstjenesten. Det er riggen rundt tiltakene som er avgjørende for et godt resultat.

Én-til-én-oppfølgingen skal som hovedregel inneholde:

Individuell tilpasning

Oppfølgingen må tilpasses til den unges spesifikke behov og utfordringer og ha et helhetlig perspektiv. Dette kan innebære ulike former for støtte som psykologisk hjelp, utdanning, rusbehandling eller familiearbeid.

Styrking av sosiale ferdigheter og mestring

Ungdom som begår kriminalitet kan ha utfordringer med å regulere følelser, håndtere konflikter eller forstå konsekvenser av handlingene sine. Å lære å mestre slike ferdigheter kan være avgjørende for å redusere risikoen for videre kriminalitet. Oppfølgingen skal legge til rette for styrking av sosiale ferdigheter.

Støtte i skolegang, arbeid eller aktivitet

Mange av ungdommene som begår kriminalitet har lav mestring i skolen og utfordringer med manglende fullføring. Å hjelpe ungdommene med å fullføre utdanning, skaffe jobb og delta i meningsfull aktivitet kan gi dem et alternativ til kriminalitet og bidra til å bygge selvtillit og fremtidshåp.

Langsiktig og fleksibel oppfølging

For å oppnå gode resultater er det avgjørende med en langsiktig, fleksibel og helhetlig oppfølging, hvor ungdommen får nødvendig støtte gjennom ulike faser. Særlig viktig er det å sikre kontinuitet i overganger, som fra ungdomsskole til videregående opplæring. Tett oppfølging i overgangsfaser kan være avgjørende for å opprettholde positiv utvikling og forebygge tilbakefall.

Samordning av det tverrsektorielle arbeidet

For å gi best mulig støtte er det viktig at ulike instanser (skole, barnevern, politi, helsevesen, sosialtjeneste og frivillige organisasjoner) samarbeider tett. Dette gir en helhetlig tilnærming og sørger for at ungdommen får den hjelpen de trenger på flere arenaer.

Inkludere andre støttespillere

Familiestøttende tiltak skal alltid vurderes som en del av oppfølgingen.

Nærmiljøet spiller en sentral rolle som støttearena, både gjennom tilgjengelige aktiviteter, trygge voksenpersoner og strukturer som fremmer tilhørighet og deltakelse. Ved å arbeide systematisk med både ungdommen, deres nærmeste omsorgspersoner og nærmiljøet, legges det til rette for varige endringer, der tiltakene forsterker hverandre og bidrar til økt stabilitet og mestring i hverdagen.

Oppsummert om anbefalt innhold i én-til-én-oppfølgningen

- Ungdom og foresatte skal medvirke i tiltakene.
- Innholdet skreddersys den enkelte ungdom.
- Relasjonsarbeid, langsiktighet og fleksibilitet.
- Skolegang og arbeid skal være viktige arenaer.
- Ungdommen skal delta i minst en aktivitet.
- Innholdet i oppfølgingen skal koordineres med andre tiltak rundt ungdommen og familien.
- Styrke foresatte i foreldrerollen.

3.4 Familiestøttende tiltak

Mange ungdommer som begår gjentatt kriminalitet, har familier med sosiale, økonomiske eller emosjonelle utfordringer. Foreldrestøttende tiltak har som mål å styrke familiens evne til å være en trygg og stabil ramme rundt ungdommen. Gjennom veiledning og støtte kan foresatte utvikle bedre forståelse for ungdommens behov, og lære strategier for tydelig kommunikasjon, grensesetting og konflikthåndtering. Ved å kartlegge familiens ressurser og utfordringer, kan hjelpen tilpasses slik at den møter de konkrete behovene. Hjelpen kan for eksempel være å veilede om tjenester som NAV, helse mm, bidra med veiledning om familiens økonomi eller finne støtte til fritidsaktiviteter for søsken. Når familien fungerer godt, blir den en viktig beskyttelsesfaktor som kan forebygge risikoatferd og fremme positiv utvikling hos ungdommen.

3.5 Én-til-én-oppfølgerens kompetanse

Sårbare ungdom må møtes av trygge, kompetente voksne med fagutdanning og erfaring med målgruppen. De må kunne håndtere krevende situasjoner, inkludert avvising og trusler. Veiledning og kompetanseutvikling vil være essensielt. Oppfølgere må levere godkjent politiattest.

Å jobbe med denne målgruppen forutsetter motivasjon, kunnskap og erfaring hos ansatte. Det er viktig at personene som skal jobbe tett på målgruppen er dedikerte ansatte med stor tro på endring. I troen på endring skapes engasjement og entusiasme som smitter – og motiverer.

Anbefalinger om oppfølgerens kompetanse:

- relevant fagutdanning.
- Kunnskap og kompetanse innenfor kriminalitet, vold og rus.
- Mangfolds- og minoritetskompetanse
- Høy kompetanse i relasjons- og endringsarbeid.
- Erfaring med familiearbeid og oppfølging av foresatte.

- Gyldig politiattest.
- Ha motivasjon for arbeid med målgruppa og tro på endring hos ungdommene

4 Ansvars- og rollefordeling i én-til-én-oppfølgningen

4.1 Bydelenes ansvar

Bydelene i Oslo mottar tilskudd til én-til-én-oppfølgning av ungdom i målgruppen. Midlene skal benyttes til operative stillinger i direkte oppfølgning av ungdommene. Denne satsningen kommer i tillegg til, og ses i sammenheng med tilskudd til SaLTo-koordinator og tilskudd til ruskonsulent for unge.

Bydelene har ansvar for lokal organisering, ressursbruk, ansettelse, opplæring og kvalitetssikring, og skal forankre Oslomodellen i det tverrfaglige SaLTo-samarbeidet.

Bydelene skal utarbeide detaljerte rutiner for én-til-én-oppfølgning, basert på føringene i Oslostandard. Rutinene skal dekke hele oppfølgingsforløpet, fra inntak og vurdering av ungdom, til oppfølgning og håndtering av eventuelle nye hendelser som krever strakstiltak. Det skal fremgå tydelig hvordan arbeidet er organisert, hvilke ansvarsforhold som gjelder lokalt, og hvordan det metodiske arbeidet skal gjennomføres med systematikk og kvalitet.

Det er avgjørende at tiltak settes i gang raskt og at det ikke oppstår svikt i overgangen mellom ulike tjenester og faginstanser. Derfor skal det utarbeides en konkret plan for implementeringen av rutinene, slik at alle relevante aktører i det lokale SaLTo-samarbeidet kjenner til innholdet. Velferdsetaten skal informeres om rutinene og varsles ved endringer.

Rutinene skal også beskrive hvordan ungdommens oppfølging ivaretas ved oppfølgerens fravær, og inneholde retningslinjer for risikovurdering både med tanke på ungdommens og oppfølgerens sikkerhet. Det må rettes særlig oppmerksomhet mot sårbare overganger, som ved avslutning av oppfølgingen, når ungdommen fyller 19 år, og ved overgang til andre tiltak og tjenester. Alle bydeler må ha en funksjon med fagansvar for én-til-én-oppfølgning, med koordinerende ansvar, veiledningsrolle og kontaktpunkt for samarbeidspartnere. I bydeler med lav andel i målgruppen kan SaLTo-koordinator ha denne funksjonen.

Fagansvarlig for én-til-én-oppfølgning

- Evaluering og rapportering i forbindelse med oppfølgingen.
- Koordinere oppfølgingen ved å innkalle og lede møter
- Faglig ansvar for oppfølgingene.
- Gjennomføre kartleggingen sammen med oppfølger.
- Bidra med forslag til tilbud eller tiltak i regi av bydelen.
- Sikre at én-til-én oppfølger får veiledning.
- Sikre at rutiner for informasjonsdeling, meldeplikt og avvergingsplikt er ivaretatt.

Én-til-én-oppfølger

- Jobbe tett med ungdom gjennom hele oppfølgingen.
- Hovedansvaret for å bygge relasjon, støtte endring og følge opp ungdommen i hverdagen.
- Kartlegge ungdommens behov og interesser.
- Delta i lagmøtene (se pkt 7.6)
- Innhente relevant informasjon i forkant av lagmøtene og sikre god informasjonsutveksling i møtet.
- Bidra med forslag til tiltak og tilbud i regi av bydelen.
- Delta på veiledning og fagsamlinger i regi av Velferdsetaten.

Barneverntjenesten:

- Foreslå ungdommer til vurdering for én-til-én-oppfølging.
- Bidra med forslag til tiltak og tilbud i regi av bydelen.
- Dele informasjon om ungdommens utvikling, omsorgs- og oppvekstssituasjon.
- Innhente relevant informasjon i forkant av møter og supplere dette inn i møtet.
- Samarbeide med fagansvarlig og én-til-én-oppfølger.
- Kan koordinere oppfølgingen dersom det er hensiktsmessig.
- Kan bidra med familieveileder dersom dette er aktuelt.

Utekontakten:

- Foreslå ungdommer til vurdering for én-til-én-oppfølging.
- Bidra med forslag til tiltak og tilbud i regi av bydelen.
- Dele kunnskap om ungdommens utvikling, omsorgs- og oppvekstssituasjon, samt relevant informasjon om ungdomsmiljøet.
- Delta i oppfølgingen når dette er ønskelig og hensiktsmessig.
- Samarbeide med fagansvarlig og én-til-én-oppfølger.

SaLTo-koordinator:

- Bydelens innslagspunkt i det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet.
- Sikre at én-til-én-oppfølgingen er i tråd med føringer fra politirådet.
- Bistå én-til-én-oppfølger med faglige vurderinger og oversikt over aktuelle tiltak.
- Ansvar for at det utarbeides maler og informasjonsmateriell til ungdom og samarbeidspartnere.
- I bydeler med lav andel i målgruppen kan SaLTo-koordinator inneha ansvaret som fagansvarlig for én-til-én-oppfølgingen.

Forebyggende helsetjenester:

- Delta i oppfølgingen når ungdommen har behov for det.
- Bidra med helseperspektivet i vurderingen om én-til-én oppfølging er aktuelt for ungdommen.
- Bidra med forslag til tiltak og tilbud i regi av bydelen.
- Ved behov skal forebyggende helsetjenester være et hurtigspor til psykisk helsehjelp.
- Bidra med å henvise ungdommen til spesialisthelsetjenesten når det er nødvendig.

- Delta i én-til-én-oppfølgningen dersom dette er ønskelig.
- Bidra med familieveileder når dette er aktuelt.

4.2 Bydelenes organisering

Enkelte bydeler har få unge i målgruppen. Det kan derfor være hensiktsmessig, både for den enkelte ungdom og for bydelen at bydelene samarbeider om tiltaket.

Noen bydeler har organisert frivillige tiltak og oppfølging av ungdom som begår gjentatt kriminalitet i barneverntjenesten, mens andre bydeler har valgt å organisere dette i tjenester utenfor barnevernet. Uavhengig av organisering skal arbeidet med én-til-én-oppfølgning knyttes til SaLTo-samarbeidet og forvaltes innenfor handlingsrommet i gjeldende lover og regelverk. I lokale rutiner skal barneverntjenestens rolle i én-til-én-oppfølgningen komme tydelig frem. Rutinene skal sikre at barneverntjenesten mottar bekymringsmeldinger og at barneverntjenesten har en aktiv rolle enten i oppfølgingen av ungdommen, i det tverretatlige samarbeidet, eller i utvelgelse av ungdommer til oppfølgingen.

Én-til-én-oppfølgningen krever at det er regelmessige møter for å utveksle kunnskap og erfaringer, og for å sikre helhetlig oppfølging. Det må defineres roller og ansvar for de ulike aktørene, og hvem som skal lede arbeidet.

Anbefalinger om bydelens organisering:

- Bydelen har ansvar for organisering av oppfølgingen.
- Bydelen skal utarbeide rutiner for organisering og gjennomføring av oppfølgingen, samt en plan for implementering.
- Bydeler med lav andel av unge i målgruppen kan gå sammen om en felles organisering av tiltaket.
- Barneverntjenestens og politiets roller skal fremkomme tydelig i bydelens rutiner.
- Arbeidet skal følge retningslinjer og lover som gjelder for rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid og dokumenteres korrekt.
- Bydelen skal rapportere om arbeidet til Velferdsetaten.

4.3 Politiets rolle og ansvar

Politiet har en sentral rolle i én-til-én-oppfølgningen, spesielt Nærpolitiseksjonene. Politiet har kunnskap om enkeltungdom, familier, nettverk og miljøer. Politiets lokalkunnskap er viktig i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Politiets rolle og ansvar:

- Delta fast i både samarbeidsmøter og lagmøter.
- Ha tett dialog og samarbeid med fagansvarlig og oppfølger.
- Foreslå aktuelle ungdommer til vurdering for én-til-én-oppfølgning, og være delaktig i utvelgelsen.

- Ha oversikt over deltakerne og oppdatere informasjon om ungdommens utvikling og behov.
- Informere om nye forhold, registreringer/påtreff hos politiet, samt vurderinger knyttet til kriminalitetsutviklingen. Informasjonen hentes fra politiets systemer og gjennom tett dialog med nærpoltiseksjonene på de geografiske driftsenhetene.
- Politiet skal bistå i nødvendige kartlegginger og jevnlig bidra med relevant informasjon for å sikre en forsvarlig oppfølging av ungdommen, samt være i aktiv dialog med de som følges opp.

4.4 Skolenes rolle og ansvar

Skolen er en sentral arena i ungdoms liv og har et tydelig ansvar for sosialisering, læring og utvikling. Skole og utdanning er viktig for å forebygge og motvirke ungt utenforskap. Fullført utdanning er en viktig beskyttelsesfaktor mot marginalisering. Gjennom tilpasset opplæring kan skolen bidra til å styrke tilhørighet, mestring og motivasjon. Skolene skal:

- Ha kunnskap om én-til-én-oppfølging i bydelene.
- Foreslå aktuelle ungdommer til vurdering for oppfølgingen.
- Delta i samarbeidsmøter og lagmøter når det er aktuelt.
- Bidra til å finne alternative skole/opplæringstilbud for den enkelte ungdommen.
- Fagteamene i Utdanningsetaten kan bidra med relevant kunnskap ved behov.

4.5 Velferdsetatens rolle og ansvar

- Velferdsetaten har ansvar for den byomfattende koordineringen av SaLTo-samarbeidet.
- I én-til-én-oppfølgingen har Velferdsetaten ansvaret for faglig utvikling, koordinering av arbeidet og rapportering fra bydelene til byrådsavdelingen.
- Velferdsetaten har ansvar for at én-til-én-oppfølgerne inviteres til veiledning og fagsamlinger.
- Velferdsetaten vil følge opp bydelens arbeid, være en faglig støtte, og bidra til at føringene for midlene blir fulgt.

5 Brukermedvirkning

Det er viktig at ungdom og deres familier bidrar i utformingen av oppfølgingen, hvilke tiltak som skal initieres og i evalueringen av tiltakene.

Ungdommen og deres familier skal ha en aktiv rolle gjennom hele oppfølgingen. Det skal legges til rette for og tilpasses slik at både den enkelte ungdom og familien blir involvert og kan delta aktivt i alle steg av én-til-én-oppfølgingen.

Tilbakemeldinger fra ungdommen og familien skal brukes til justeringer i oppfølgingen når dette anses formålstjenlig. Deres erfaringer fra én-til-én-oppfølging skal benyttes til kontinuerlige forbedringer av tiltaket.

Anbefaling:

- Ungdommen og deres familier skal ha en aktiv rolle under hele oppfølgingen.
- Ungdom og deres familier involveres i utforming av oppfølgingen, hvilke tiltak som skal initieres og i evalueringen av tiltakene.

6 Informasjonsdeling og innhenting av samtykke

Det må avklares hvilket handlingsrom tjenestene har for informasjonsdeling. Ulike profesjoner har ulike lovverk og hvilken informasjon som kan deles avhenger av tjenestenes lovverk. Deling av informasjon avhenger også av hvorvidt én-til-én-oppfølgning er organisert innenfor eller utenfor barneverntjenesten.

Det er avgjørende å innhente samtykke ved oppstart av én-til-én-oppfølgning. Det må tidlig i samarbeidet avklares hvem som innhenter samtykke til å dele informasjon fra partene etter gjeldende lovverk.

Samtykke kan innhentes før det sendes innmelding av ungdom til oppfølgingen, før selve inntaksmøtet, eller før oppstart av oppfølgingen. Velferdsetaten har utarbeidet en veileder¹ som skal bidra til kunnskap om hva samarbeidsaktørene kan forvente å få av informasjon, hva de kan dele og ikke dele av informasjon. Å dele informasjon skal bidra til å redusere risiko for negativ utvikling, i den hensikt å hjelpe den enkelte ungdom på riktig vei.

Viktig å huske:

- Én-til-én-oppfølgning er frivillig for ungdommene.
- Samtykke om deling av informasjon kan innhentes før inntak og oppstart.
- Samtykke om deling av informasjon kan, uten begrunnelse, trekkes tilbake. Ungdommene må informeres om det.
- Ansatte skal ha kunnskap om hva som kan deles og forventes av informasjon, med formål å stoppe negativ utvikling og hjelpe ungdommen.

7 Stegene i én-til-én-oppfølgningen

I dette avsnittet beskrives fremgangsmåten i én-til-én-oppfølgning og rutine for utvelgelse av ungdommer som skal tilbys slik oppfølging. Stegene i én-til-én-oppfølgningen er:

- Henvising og inntaksmøter
- Oppstartsmøte
- Kartlegging

¹ [Veileder - Utenfor boksen- innenfor lovverket.pdf](#)

- Iverksetting av én-til-én-oppfølging
- Tett oppfølging av den enkelte ungdom
- Min plan
- Lagmøter
- Jevnlig evaluering

Stegene beskrives mer detaljert i bydelens interne rutiner. Oslostandarden viser innretning på oppfølgingen, mens bydelens interne rutiner vil være mer spesifikke. Innmelding og oppfølging av ungdommene skal dokumenteres i eget fagsystem og arkivsystem. Fagsystemet som benyttes avhenger av organiseringen i den enkelte bydel. Bydelene må avklares om saken er meldt til barnevernet, eller om barnevernet har en aktiv sak.

7.1 Henvisning og inntaksmøter

I bydelens rutiner for én-til-én-oppfølging fremgår prosedyrene for henvisning og inntak. Det benyttes egne henvisningskjemaer for oppfølgingen.

I inntaksmøtene vurderes nye ungdommer som kan være aktuelle for én-til-én-oppfølging og oversikt over ungdom i oppfølging gjennomgås. Møtet skal minimum arrangeres hver 4. uke. Møtet skal være strukturert og systematisk etter fastsatt agenda.

Møtene skal gjennomgå følgende punkter:

- Gjennomgang av innmeldingsskjemaer av aktuelle ungdommer for én-til-én-oppfølging.
- Avklare innhentede samtykker eller om vurderingene vil være anonyme drøftinger.
- Undersøke om alle ungdommer som er aktuelle for én-til-én-oppfølging er meldt inn før møtet.
- Avklare om bekymringsmelding til barneverntjenesten er skrevet, sendt og mottatt.
- Avklare barnevernets rolle.
- Avklare eventuelle pågående straffesaker.
- Vurdere om ungdommen er aktuell for én-til-én-oppfølging.
- Drøfte tiltak som kan iverksettes for de ungdommene som ikke er aktuelle for én-til-én-oppfølging, men som kan ha nytte av andre tiltak.

Hovedformål:

- Drøfte nye ungdommer som er innmeldt og kan være aktuelle for én-til-én-oppfølging.
- Drøfte andre tiltak som kan iverksettes for de ungdommene som ikke er aktuelle for én-til-én-oppfølging, men som kan ha nytte av tiltak.
- Rask iverksetting når det er ungdom som trenger oppfølging.
- Status over hvor mange som får én-til-én-oppfølging.

Andre formål:

- Sørge for et løpende samarbeid og dialog mellom samarbeidspartnerne i Oslomodellen.
- Sikre at innslagspunktene til én-til-én-oppfølgingen er tydelige og lett tilgjengelig.

- Sikre et fast møtepunkt.

Anbefaling:

- Fagansvarlig for én-til-én-oppfølgningen leder inntaksmøtene hvor aktuelle ungdom vurderes.
- Barnevernet, politiet og skole deltar fast i møtene.
- Andre relevante aktører med god kjennskap til lokale utfordringer kan også inviteres.
- Inntaksmøtet arrangeres minimum hver 4. uke.
- Ved akutte hendelser skal det gjennomføres inntaksmøte innen 1 uke.
- Oppstartsmøte skal avholdes senest en uke etter inntaksmøtet.

7.2 Oppstartsmøte

Oppstartsmøte gjennomføres med ungdommen og foresatte. Fagansvarlig for én-til-én-oppfølgningen er ansvarlig for at møtet avholdes. Under møtet får ungdommen og foresatte informasjon om én-til-én-oppfølgningen.

I oppstartsmøtet skal det gis informasjon om:

- Hva er én-til-én-oppfølgning.
- Hvorfor ungdommen får tilbud om oppfølgningen og hva bekymringen gjelder.
- Hva som er fagansvarlig og oppfølgerens rolle og ansvar.
- Hva oppfølgningen inneholder, og hva det innebærer for ungdommen og foresatte.
- Hvordan kan oppfølgeren bidra til at ungdommen utvikler seg i en positiv retning.
- Hva er målet med «Min plan», lagmøter og oversikt over hvem som bidrar i samarbeidet.
- Ungdom og foresatte forteller om livssituasjon, skole, arbeid og fritid
- Det gis informasjon om andre muligheter enn én-til-én-oppfølgning.

Under møtet, eller snarlig i etterkant av møtet, gir ungdom og foresatte tilbakemelding om de ønsker å inngå i én-til-én-oppfølgningen. Det bør gis en konkret frist på 1-2 dager etter inntaksmøtet for at arbeidet skal komme raskt i gang. Foresatte og ungdommen får informasjon om hva som er alternativet til dette tilbudet.

Anbefaling:

- Oppstartsmøtet bør gjennomføres så raskt som mulig etter inntaksmøtet, og senest innen en uke.
- I møtet deltar ungdommen, foresatte, fagansvarlig, én-til-én-oppfølger og den ansatte som har best relasjon med ungdommen. Politiet kan delta hvis det er hensiktsmessig.
- Før møtet må det innhentes samtykke til tverretattlig samarbeid og oppfølging.
- Oppstartsmøtet følger fast struktur med tydelig innhold og mål.
- Ungdommen og foresatte skal være aktive deltakere gjennom hele oppfølgningen.
- Det anbefales å sette inn størst innsats i starten av én-til-én-oppfølgningen.

7.3 Kartlegging

Før én-til-én-oppfølgning starter, skal det gjennomføres en enkel og strukturert kartlegging for å vurdere om ungdommen tilhører målgruppen, og om tiltaket er egnet. Det er bydelen som har ansvaret for at dette gjennomføres.

Kartleggingen skal, sammen med annen informasjon, gi innsikt i ressurser, hva som motiverer ungdommen og hva som eventuelt hindrer dem i å ta avstand fra kriminalitet og negative miljøer. Denne innsikten danner grunnlaget for å utforme et målrettet og treffsikkert oppfølgingsløp, tilpasset ungdommens behov og forutsetninger.

Ved hver oppfølging skal det foreligge en helhetlig gjennomgang av sentrale områder i ungdommens liv:

- Skole og utdanning
- Familie og omsorgssituasjon
- Venner og fritid
- Psykisk og fysisk helse
- Tidligere og nåværende atferd
- Motivasjon og endringsvilje
- Kriminalitetshistorikk
- Kartlegging av ungdommens nettverk
- Interesser
- Ungdommens beskyttelses- og risikofaktorer
- Familiens styrker og behov
- Sikkerhet

Kartleggingen skal danne grunnlaget for valg av metoder, tilnærming og det konkrete innholdet i oppfølgingen. Laget rundt ungdommen skal både identifisere negative kriminelle drivere som er til stede i nærmiljøet, og hvilke positive aktiviteter og muligheter som finnes i nærmiljøet.

7.4 Iverksetting av én-til-én-oppfølgning

1-2 dager etter inntaksmøtet skal én-til-én-oppfølgningen igangsettes. Første lagmøte skal holdes innen en uke etter oppstartsmøtet. Målsettingen i det første lagmøtet er å etablere en trygg relasjon, avklare roller og forventninger, samt utarbeide et første utkast til «Min plan». Sammen med ungdommen skal det utvikles en strukturert plan for oppfølgingen.

For å utarbeide en mest mulig konkret og aktuell «Min plan» er det viktig at ungdommens ønsker, behov, livssituasjon, skoleplass, arbeid og fritid kartlegges.

7.5 Min plan

Én-til-én-oppfølgningen skal bygge på en tydelig og strukturert plan som beskriver mål, innhold, aktiviteter og forventede endringer. Denne planen kalles «Min plan», og utformes i samarbeid med ungdom og oppfølger. Fagansvarlig og oppfølger har ansvar for å ferdigstille planen. Den

skal være ungdommens eget verktøy for å jobbe mot en positiv endring, og samtidig fungere som et felles utgangspunkt for alle involverte aktører. For noen ungdommer vil daglig kontakt og følge til/mellom aktiviteter være riktig. Vurderinger gjøres for hver ungdom individuelt.

For å sikre kvalitet og forutsigbarhet i oppfølgingen, må det også foreligge en tydelig og kommunisert plan for hva som skjer dersom tiltaket ikke gir ønsket effekt. Dersom fremgang uteblir, skal aktørene møtes for å vurdere situasjonen på nytt, identifisere utfordringer og i fellesskap beslutte justeringer eller alternative tiltak.

Planen skal tilpasses den enkelte ungdom og familien, og være konkret knyttet til de utfordringene ungdommen står i. Gjennom kartlegging skal både ressurser og risikofaktorer i ungdommens og familiens liv identifiseres. På bakgrunn av dette skal aktivitetene i «Min plan» utformes slik at de bidrar til å redusere sårbarhetsfaktorer, styrke beskyttende faktorer, skjerme ungdommen fra negative miljøer og øke positiv tilstedeværelse i skole og fritid. Alle tiltak og aktiviteter rettet mot ungdommen, foresatte og familien må ses i sammenheng. Det er sjelden ett enkelt tiltak som gir ønsket effekt – det er summen av flere tiltak, som virker samtidig og i samspill, som skaper endring. Én-til-én-oppfølgningen må derfor inngå som en del av en bredere innsats, som også kan inkludere tiltak i hjemmet, foreldrestøttende arbeid, støtte til søsken, samt tiltak i skolehverdagen og på fritidsarenaer.

Min plan skal som hovedregel inneholde:

- Fremheve ungdommens mål, ønsker, styrker og utfordringer.
- En plan for fremtiden som tar for seg motivasjon, ambivalens og sikkerhet.
- Avklare hvor mye oppfølging ungdommen skal få.
- Bestemme hva oppfølgingen skal inneholde og hvilke tiltak som skal settes inn.
- Få oversikt over hvordan ungdommens hverdag og uke ser ut.
- Tydeliggjøre hva ungdommen har behov for.
- En separat plan for håndtering av negativ utvikling eller uønskede hendelser.

7.6 Lagmøter

I én-til-én-oppfølgningen etableres et lag rundt ungdommen og familien for å sikre samordnet innsats. Laget består av de sentrale aktørene rundt den enkelte ungdom og familien. Bydel, skole og politi bør alltid være representert. Deltakerne har tydelig definerte roller og ansvar, basert på sitt mandat og sin faglige funksjon. Foresatte har som hovedregel ansvaret for ungdommens oppvekst og daglige omsorg. Fagansvarlig og oppfølger har ansvar for å innkalle til lagmøter.

Det første lagmøtet skal gjennomføres innen én uke etter oppstartsmøtet. I dette møtet skal ungdommens individuelle plan, «Min plan», ferdigstilles i samarbeid med ungdommen og de involverte aktørene. Planen danner grunnlaget for videre oppfølging, og vil være et gjennomgående og sentralt tema i alle påfølgende lagmøter.

Lagmøtene skal organiseres og gjennomføres med utgangspunkt i ungdommens og familiens behov for oppfølging. Hyppighet og omfang må tilpasses den enkeltes situasjon, slik at møtene gir både nødvendig støtte og mulighet for å korrigere innsatsen underveis. Dette bidrar til at tiltakene forblir relevante og målrettede. Som et minimum skal lagmøter avholdes hver sjette uke.

Som hovedregel deltar ungdommen i lagmøtene sammen med sin oppfølger. I forkant forbereder oppfølgeren ungdommen, og de samarbeider om hva som skal tas opp og hvordan det skal formidles i møtet. Lagmøtene skal gi ungdom og foresatte jevnlig tilbakemelding. Samtidig legger møtene til rette for felles forståelse og god koordinering mellom aktørene i det tverrfaglige samarbeidet.

Et sentralt punkt i hvert møte er oppfølgingen av «Min plan», som danner grunnlaget for målrettet innsats og felles retning.

Lagmøtene skal som hovedregel inneholde:

- Avklare og justere roller basert på endringer i ungdommens situasjon eller behov.
- Fordele ansvaret tydelig slik at alle vet hva de skal bidra med og dobbeltarbeid unngås.
- Vurdere hvilke tiltak som fungerer, og se om det trengs nye eller andre tiltak.
- Samordne innsatsen mellom de ulike tjenestene for å unngå overlapp og sikre helhetlig oppfølging.
- Sikre at ungdommens mening blir hørt, og at tiltakene bygger på ungdommens egne mål og ønsker.
- Se hele familiens situasjon og behov, slik at tiltakene støtter helhetlig endring.

7.7 Jevnlig evaluering

Det er viktig at oppfølgingen evalueres jevnlig. Evalueringen skal vise om oppfølgingen virker og har ønsket effekt. Målet er å se om tiltakene forhindrer ny kriminalitet, snur negativ utvikling og bidrar til positiv endring hos ungdommen. Evalueringen gjennomføres med utgangspunkt i tilbakemeldinger fra ungdommen, foresatte, fagansvarlig, én-til-én-oppfølger og samarbeidspartnere. Evalueringen skal gi en anbefaling om oppfølgingen skal avsluttes eller videreføres. Fagansvarlig har ansvar for at jevnlig evaluering blir gjennomført.

Evalueringen skal som hovedregel inneholde en gjennomgang av følgende:

- Hvordan er ungdommens deltakelse i skolehverdagen, fritidsaktivitet og jobb?
- Er ungdommens livskvalitet endret under én-til-én-oppfølgingen? Hva er i tilfelle endret?
- Er ungdommen mindre involvert i kriminalitet, kriminelle miljøer og nettverk?
- Har én-til-én-oppfølgingen gitt ungdommen andre handlingsalternativer enn tidligere, spesielt med fokus på å utsette andre for vold og trusler?
- Hvordan er foresatte involvert i oppfølgingen?

8 Rapportering og oppfølging

Bydelen skal rapportere til Velferdsetaten om gjennomføringen og resultatene av én-til-én-oppfølgingen. Rapporteringen skal ikke inneholde personidentifiserbare opplysninger, men baseres på anonymiserte og aggregerte data. Det skal rapporteres på antall ungdommer som følges opp, kjennetegn ved målgruppen (som alder, kjønn og utfordringsområder), hvilke metoder og aktiviteter som benyttes, samt hvilke resultater og endringer som er observert. Denne informasjonen gir grunnlag for å vurdere kvaliteten på oppfølgingen, sikre videre utvikling av tiltaket og bidra til felles læring på tvers av bydeler.

9 Vedlegg

Rutiner og maler som skal benyttes i én-til-én-oppfølgingen:

- Samtykkeskjema
- Henvisingsskjema
- Skisse over de ulike trinnene i én-til-én-oppfølgingen
- Oppstartssamtale
- Kartleggingsskjema
- Min plan
- Plan ved uønskede hendelser
- Avslutning av én-til-én-oppfølging
- Evalueringsskjema

Oslostandard
Oslomodell for én-til-én oppfølging

Byrådsavdeling for sosiale tjenester
Juni 2025